

Dos.nr. 3-94/22  
2-22033446-02-3-10032022

H O T Ă R Ă R E  
În numele legii

30 mai 2022

mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ  
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Anatolie Minciuna

Judecători

Veronica Negru și Ecaterina Palanciuc

Grefier

Alin Andrieș

examinând, în ședință publică, cauza în contencios administrativ înaintată de către Anatolie Pitel împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, privind anularea hotărârii nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”,

c o n s t a t ă :

La 10 martie 2022, Anatolie Pitel, a înaintat la Curtea de Apel Chișinău acțiune împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, privind anularea hotărârii nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

În motivarea acțiunii înaintate, reclamantul, a indicat că, hotărârea motivată contestată la caz, i-a fost adusă la cunoștință prin intermediul poștei electronice la 15.02.2022. Iar astfel, analizând argumentele prezentate în hotărârea nominalizată, consideră reclamantul și invocă că, aceasta este nefondată și neîntemeiată, nefiind prezente elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și e) al Legii nr.3 din 25.02.2016. Întrucât, procesul penal este unul contradictoriu, iar probele acumulate, atât în faza urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanța de judecată au fost apreciate în ansamblu, reieșind din toate mijloacele probatorii administrate la fiecare etapă a procesului penal. Or, la materialele cauzei penale nu există nici o ordonanță emisă de către procurorul ierarhic superior, prin care să fie anulate careva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către Anatolie Pitel.

Mai mult ca atât, atât demersul de aplicare a măsurii preventive-arestarea preventivă a numitului Iurie Bolboceanu, cât și demersurile cu privire la prelungirea măsurii preventive ale acestuia, au fost motivate și integral acceptate de instanța de judecată, iar recursurile depuse împotriva acestora, au fost respinse de către instanța de recurs, ca neîntemeiate, atât la faza de urmărire penală cât și la cea de examinarea cauzei în fond.

Toate măsurile speciale de investigație efectuate în cadrul urmăririi penale, la finele autorizării acestora, au fost urmate de încheieri ale judecătorului de instrucție prin care a fost confirmată respectarea legalității la efectuarea acestora. Or, nu există nici o încheiere a judecătorului de instrucție, prin care să fie declarate nule careva acte procedurale emise de către Anatolie Pitel.

Astfel, comunică reclamantul că, atât la pronunțarea sentinței de condamnare din 13.03.2018, cât și la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată sentința, nu există nici o încheiere interlocutorie care ar reține comiterea a cărorva încălcări de lege de către persoana care a efectuat urmărirea penală. Or, în cadrul controlului efectuat de către Inspecția procurorilor, nu este indicat faptul dacă, acuzatorul de stat, Dumitru Tomița, ar fi efectuat alte acțiuni suplimentare în instanța de judecată, care i-ar fi permis acestuia să ajungă la concluzia de a emite o ordonanță de renunțare la acuzare.

În această ordine de idei, constată reclamantul faptul că, este în prezența unei situații, când aceleași probe din dosar, de către un alt acuzator de stat li se dă o altă apreciere, prin care, acesta concluzionează că, nu ar fi demonstrată vinovăția persoanei la comiterea infracțiunii indicate la caz.

Mai mult ca atât, se creează opinia că, sesizarea depusă de către procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracuian, are un caracter tendențios și subiectiv, fiind făcută cu scopul de a legaliza într-o formă sau alta decizia procurorului, Dumitru Tomița, care a reprezentat acuzarea de stat în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, iar ulterior, a emis ordonanța de renunțare integral la învinuire, iar ca consecință de către instanța de judecată a fost pronunțată o sentință de achitare a lui Iurie Bolboceanu.

Astfel, ține reclamantul să menționeze că, renunțarea la învinuire, conform prevederilor art. 320 alin. (5) Cod de Procedură Penală, atrage adoptarea de către instanța de judecată a unei sentințe de achitare sau de încetare a procesului penal.

Totodată, indică reclamantul că, procurorul care a renunțat la acuzare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, este procuror care se află în subordinea ierarhică a autorului sesizării depuse în privința lui Anatolie Pitel. Or, Consiliul Superior al Procurorilor, urma să rețină faptul că, pronunțarea sentinței de achitare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, nu a avut loc ca consecință a examinării probelor sau a administrării de probe noi despre care nu s-a cunoscut la urmărirea penală, care ar fi determinat ajungerea la concluzia dată de către un observator (judecător) independent, dar a fost produsă ca rezultat al renunțării la acuzare de către procuror.

Mai mult ca atât, nu este clar prin ce s-a manifestat încălcarea disciplinei de muncă de către Anatolie Pitel, atât autorul sesizării, cât și inspectorul care a efectuat verificarea, s-a lăsat doar la enumerarea presupuselor încălcări disciplinare, fără a explica exact prin ce se manifestă acestea.

Prin urmare, raportând circumstanțele speței cu prevederile legislației pertinente, stabilește reclamantul că, angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de

cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția acesta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Totodată, relatează reclamantul că, analiza elementelor constitutive ale pretensei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art. 3 alin. (4) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, prevede expres că, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Inspecția Procurorului și Consiliul Superior al Procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare pune în discuție însuși modul de interpretare a unei norme de drept, în speță a art. 320 Cod de Procedură Penală, de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care, însă, nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putând fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și în căile de atac.

În această ordine de idei, constată reclamantul că, abordarea Consiliului Superior al Procurorilor vis-a-vis de modul de întocmire de către procuror a actului de acuzare și de plenitudinea urmăririi penale într-o speță concretă (caracterul și quantumul probatoriului administrat, etc), iar astfel, de analiză a legalității unei ordonanțe emise de procuror, se prezintă a fi contrară atribuțiilor funcționale ale Consiliului și se substituie, practice, unui control judiciar.

Prin urmare, consideră reclamantul că, răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare, nu trebuie să depindă doar de viziunea Consiliului Superior al Procurorilor, ci în primul rând de soluția pronunțată pe o cauză instrumentată în instanța de judecată. Răspunderea ar trebui să fie legată, mai cu seamă, doar de respectarea de către procuror a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Iar simplul fapt că, o hotărâre a procurorului, adoptată în cursul procesului penal, este supusă criticii, fără a trece testul legalității prin instrumental controlului judiciar, nu poate constitui abatere disciplinară, or în cazul în speță hotărârea instanței de judecată a pronunțat sentința de achitare ca rezultat al renunțării de către procuror la acuzare, dar nu din alte cauze.

De asemenea, consideră reclamantul că, exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cauzei penale respective de către instanța de judecată, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art.37 lit. b) din Legea cu privire la Procuratură), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, iar o asemenea verificare fiind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

Totodată, relatează reclamantul că, analiza legalității și temeiniciei ordonanțelor în discuție, presupune, exercitarea unor prerogative jurisdicționale, care includ în mod necesar capacitatea de a decide pe baza unor norme de drept și în cadrul unei proceduri

organizate asupra unei situații de fapt care intră în competența sa, la examinarea tuturor materialelor cazului, cu respectarea principiului statutului de drept, inerent sistemului Convenției Europene a drepturilor omului și Protocoalelor sale adiționale.

Prin urmare, nu se pot conferi competențe altor autorități în această materie, respectiv Inspecției procurorilor sau Consiliului Superior al Procurorilor, aceste aspecte fiind susceptibile de analiză numai în cadrul controlului ierarhic și jurisdicțional.

În aceeași ordine de idei consideră reclamantul că, procurorii, de rând cu judecătorii, trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Or, art.3 alin.(4) al Legii cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Pârâtul, Consiliul Superior al Procurorilor, fiind notificat despre acțiunea înaintată, prin referința depusă la 15 aprilie 2022 (f.d.23-32), a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiate. Invocând că, conform art. 125<sup>1</sup> alin. (3) din Constituție, Consiliul Superior al Procurorilor, asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.

Conform art.86 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide: a) menținerea hotărârii contestate; b) casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

Pct. 81 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12 - 228/16 din 14 septembrie 2016, modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, după examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Procurorilor, adoptă una dintre următoarele decizii motivate: a) menține fără modificare hotărârea Colegiului; b) admite contestația și adoptă o nouă hotărâre pe cauza disciplinară.

În acest caz, prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul hotărârii Colegiului cu privire la cauza disciplinară sunt aplicabile și Consiliului Superior al Procurorilor. Iar în conformitate cu pct.9.10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-225/16 din 14 septembrie 2016, în baza contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică, Consiliul reexaminează cauza disciplinară, fără a se limita la temeiurile și motivele din contestație și respectiv, preia atribuțiile Colegiului de disciplină și etică. Or, din coroborarea textelor legale nominalizate rezultă cu certitudine competența Consiliului Superior al Procurorilor, aferente procedurilor disciplinare în privința procurorilor.

Referitor la argumentele reclamantului ce țin de independența procurorului conform art.33 și 34 din Legea nr.3/2016, menționează pârâtul că, este incontestabil ca principiul independenței procesuale a procurorului reprezintă un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil. Or, acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind

posibilitatea de a acționa după propria voință, deoarece independența procurorilor nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta fiind o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii, norma care este susținută de standardele internaționale și se regăsește în pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27 mai 2016.

Totodată, reține pârâtul că, conform pct. 6.1.1, 6.1.2, 6.1.4 și 6.2.1 din Codul de etică a procurorilor, conform cărora procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor, să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice, să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate. Or, substanța actului de justiție înseamnă mai mult decât simpla întrunire a condițiilor de formă pentru realizarea procedurilor juridice, iar subiecții abilitați cu aplicarea în concret a legii au obligația de a examina cazurile într-o manieră complexă, ținând cont de toate circumstanțele cauzei.

Astfel, reține pârâtul că, procurorul Anatolie Pitel, avea sarcina prescrisă de lege, de a contribui la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății. Întrucât, principiul legalității, constituie o componentă fundamentală a statului de drept, ce vizează necesitatea ca autoritățile publice, în speță - procurorul, să își exercite corect și obiectiv întreg spectrul de atribuții legate de măsurile speciale de investigații, fără să le rezume simplificat doar la depunerea demersului și obținerea autorizației din partea judecătorului de instrucție. Or, deși obiectul art.8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale îl constituie protecția persoanei împotriva unei imixtiuni arbitrare din partea autorităților publice, aceasta nu înseamnă că statul are doar obligații negative, de a se abține de la asemenea ingerințe.

În acest context, invocă pârâtul că, jurisprudența Curții europene a drepturilor omului, a estimat că substanța art. 8 produce și obligații pozitive inerente cu privire la respectarea efectivă a valorilor protejate prin Convenție. Or, regimul juridic al activității procurorilor include și problema răspunderii acestora, a cărei menire trebuie să conștientizeze în reprimarea greșelilor comise de ei, iar prin intermediul răspunderii, se realizează atât scopul preventiv cât și cel sancționator.

Prin urmare, menționează pârâtul că, în speța în cauză, obiectul examinării procedurii disciplinare l-a constituit acțiunea, adică conduita procurorului în contextul atribuției de efectuare cu diligență a acțiunilor procesuale ce îi reveneau la gestionarea dosarului penal nr.2017670246. Devreme ce, procurorul Anatolie Pitel, nu a ținut cont de

faptul că principiul independenței procurorului extrapolează coordonatele formale din norma de drept și include un registru amplu de valori, deoarece procurorii sunt autoritatea publică care, în numele societății în interes public, asigură aplicarea legii, luând în considerație atât drepturile persoanei, cât și necesitatea eficienței sistemului justiției penale. Or, este evident că efectuarea urmăririi penale reprezintă o competență a procurorului, care se exercită inclusiv în baza principiului independenței procesuale și Consiliul Superior al Procurorilor nu s-a substituit unei instanțe de judecată și nu a analizat temeinicia sau legalitatea depunerii demersurilor de autorizare a interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice.

În hotărîrea sa, Consiliul Superior al Procurorilor nu a contestat principiul independenței procesuale a procurorului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, or, manifestarea independenței în activitate nicidecum nu înseamnă să se procedeze conform voinței arbitrare, ci să se procedeze așa cum spune norma.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor a analizat opinia din contestație și a expus motivat concluziile cu raportare la standardele profesionale impuse procurorilor. De asemenea, și-a respectat competențele, nu a făcut concluzii pe substanța raționamentelor procurorului, Anatolie Pitel, la efectuarea urmăririi penale, dar a făcut constatări doar ce țin de conduita procesuală a acesteia, la modul în care s-a raportat la atribuțiile funcționale, aspecte care nu interferează cu semnificația intrinsecă procesuală a atribuțiilor procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penale. Or, analizând cauza disciplinară, nu a făcut calificări juridice, nu s-a expus pe fond referitor la hotărârile procesual-penale adoptate de procurorul Anatolie Pitel, deoarece relevanța și temeinicia acestora se verifică în ordinea ierarhică și/sau judiciară.

Mai mult ca atât, Consiliul Superior al Procurorilor, a notat că trebuie făcută această distincție, or modul în care un procuror își elaborează raționamentele logico-juridice, urmează să fie în strictă conformitate cu legea, să fie de o acuratețe profesională indiscutabilă și să se raporteze strict la circumstanțele concrete ale speței investigate, deoarece în caz contrar se obstrucționează întreg câmpul de legalitate al soluției adoptate sau, eventual, al acțiunilor procesuale/de investigație efectuate.

În acest context, consideră pârâtul că, actul administrativ individual defavorabil contestat, a fost emis cu respectarea dreptului discreționar al Consiliului Superior al Procurorilor, fiind luate în considerare toate faptele relevante, fiind respectate limitele legale ale dreptului discreționar, iar dreptul discreționar fiind exercitat conform scopului acordat prin lege. Or, hotărîrea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/21 din 11.11.2021, emisă în privința ex-procurorului, Anatolie Pitel și prin care s-a constatat abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură și s-a sistat procedura disciplinară din motiv că, procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărîrii cu privire la cauza disciplinară, corespunde cerințelor de legalitate, dreptul discreționar al autorității publice fiind exercitat cu respectarea prevederilor art. 137 Cod administrativ, actul administrativ contestat fiind motivat, iar concluzia Consiliului Superior al Procurorilor, în privința procurorului

Anatolie Pitel, de a aplica constatarea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 a) și e) din Legea cu privire la Procuratură, fiind fortificată inclusiv de actele anexate la materialele dosarului.

Prin urmare, consideră pârâtul că în speță nu se regăsesc careva temeiuri legale pentru a se dispune anularea actului administrativ individual contestat și anume hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/21 din 11.11.2021, emisă în privința ex-procurorului Anatolie Pitel, aceasta fiind emisă cu respectarea competenței, de către autoritatea publică emitentă, fiind respectate normele legale care reglementează procedura soluționării cauzei disciplinare și a stabilit aplicarea corectă a normelor materiale. Iar argumentele reclamantului, din cererea de chemare în judecată poartă un caracter exclusiv declarativ, constituind expresia abordării subiective eronate a legii și nu au suport legal, deoarece toate circumstanțele de fapt și de drept au fost cercetate și stabilite în mod corect de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Astfel, invocă pârâtul că, Consiliul Superior al Procurorilor, a examinat cauza disciplinară în privința procurorului Anatolie Pitel, sub toate aspectele, a verificat și a apreciat multiaspectual probele prezentate de către părți, iar alegațiile reclamantului în susținerea poziției sale, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, declarative, fără a aduce un suport probatoriu în acest sens. Iar în hotărârea adoptată la 11.11.2021, în privința ex-procurorului Anatolie Pitel, Consiliul a descris capetele de acuzare disciplinară, a analizat dovezile administrate privind faptele imputate acestuia, a argumentat fiecare dintre concluziile formulate cu referire la această speță și a expus raționamentele detaliate privind toate elementele abaterilor disciplinare în sarcina ex-procurorului Anatolie Pitel.

Totodată, menționează pârâtul că, Consiliul Superior al Procurorilor, a analizat și poziția din contestație și și-a expus motivat concluziile cu raportare la standardele profesionale impuse procurorilor.

De asemenea, Consiliul Superior al Procurorilor, și-a respectat competențele, nu a făcut concluzii pe partea de fond a raționamentelor ex-procurorului Anatolie Pitel, la efectuarea urmăririi penale, dar a făcut constatări doar ce țin de conduita procesuală a acestuia, la modul în care acesta s-a raportat la atribuțiile funcționale, aspecte care nu interferează cu semnificația intrinsecă procesuală a atribuțiilor procesuale ale unui procuror, fundamentate pe independența acestuia la efectuarea urmăririi penale. Or, concomitent, în hotărârea criticată au fost analizate inclusiv și argumentele procurorului vizat, poziția sa cu privire la materialele cauzei disciplinare, oferindu-se răspuns la toate alegațiile notate de către Anatolie Pitel, pentru a se asigura garanțiile procesului echitabil.

În acest sens, menționează pârâtul că, procurorul Anatolie Pitel, este vinovat de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și lit.e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, întrucât, Anatolie Pitel, contrar prevederilor art. 281 Cod de Procedură Penală, fără a acumula probe concludente și suficiente, ilegal 1-a pus sub învinuire pe Iurie Bolboceanu și fără a analiza în rechizitoriu probele menite să confirme fapta și vinovăția învinuitului, așa cum este prevăzut în art. 296 alin. (2) Cod de Procedură Penală, a expediat cauza penală în instanța de judecată.

Mai mult, reprezentând învinuirea în instanța de judecată, procurorul Anatolie Pitel,

nu a apreciat corect probele care confirmă sau infirmă vinovăția lui Iurie Bolboceanu și a orientat greșit instanța de judecată la condamnarea lui Iurie Bolboceanu în lipsa probelor concludente despre comiterea infracțiunii.

Totodată, comunică pârâtul că, comiterea abaterii disciplinare se confirmă prin probe ale materialelor sesizării și cauzei penala nr. 2017670246, și anume: copia ordonanței privind pornirea urmăririi penale; copia ordonanței de punere sub învinuire în care contrar art. 281 din Codul de Procedură Penală, nu sunt indicate învinuiri concrete referitoare la vinovăția și principiile calificative ale infracțiunii; copia rechizitoriului în care nu sunt analizate dovezile confirmatoare și vinovăția învinuitului, așa cum prevede art. 296 din Codul de Procedură Penală; copia ordonanței privind renunțarea la învinuirea din 17.09.2020; copia sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.10.2020 ș.a. Or, potrivit celui de-al doilea contestatar, procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracurian, a concluzionat că, sesizarea a fost examinată superficial și neobiectiv, hotărârea fiind una neîntemeiată, deoarece din sesizare rezultă clar, cert și indubitabil comiterea de către ex-procurorul Anatolie Pitel a unor fapte ce urmează a fi calificate drept abateri disciplinare stabilite la art.38 lit. a), e) din Legea nr.3/2016 - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, precum și încălcarea gravă a legii.

În ședința de judecată, reclamantul, Anatolie Pitel, a susținut acțiunea, invocând motivele menționate, solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul pârâtului Consiliului Superior al Procurorilor, Iulian Găinaru, a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiate, invocând motivele menționate în referința depusă la 15 aprilie 2022 (f.d.23-32).

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse în acțiune și în referința depusă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este admisibilă și întemeiată din următoarele considerente.

*În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține următoarele.*

La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320. Art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prevede că, actul legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 5. Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) Cod administrativ, stabilește că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.206 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Totodată, art. 191 alin. (3) Cod administrativ, prevede că, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Conform art. art. 208 și 163 lit. c) din Codul administrativ acțiunea în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor se depune nemijlocit în instanța de judecată în termen de 30 zile de la comunicarea actului administrativ individual, astfel, procedura prealabilă nu se efectuează.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Din analiza normelor de drept sus-indicate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău notează că, reclamantul, Anatolie Pitel, este în drept să înainteze acțiunea în contencios administrativ, contestând hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11 noiembrie 2021 „Cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11 noiembrie 2021, a fost contestată cu acțiune în contencios la data 10 martie 2022, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de reclamantul, Anatolie Pitel, întrucât, hotărârea nominalizată după cum comunică reclamantul în textul acțiunii înaintate în judecată, precum și confirmă scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei, i-a fost adusă la cunoștință lui Anatolie Pitel la data de 15 februarie 2022. Iar prin urmare, motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, nu se regăsesc.

*În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.*

Conform art.224 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sânt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În baza art.219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform art.220 alin.(1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiași act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art.93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art.21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercițarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Art. 22 din Codul administrativ, prevede că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. În același sens, art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține prevederile pct.9.10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-225/16 din 14 septembrie 2016, care indică că, în baza contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică, Consiliul reexaminează cauza disciplinară, fără a se limita la temeiurile și motivele din contestație. Reexaminarea cauzei disciplinare se examinează în următoarea consecutivitate: a) anunțarea examinării contestației; b) examinarea situațiilor de recuzare și abținere; c) prezentarea esenței cauzei de către membrul raportor sau de către un alt membru al Consiliului; d) audierea autorului contestației urmată de celelalte părți. În cazul în care contestația a fost depusă și de către Inspecție și/sau autorul sesizării, procurorul este audiat ultimul. e) întrebările membrilor Consiliului adresate părților după audierea tuturor părților; f) deliberarea; g) pronunțarea hotărârii.

Art. 125<sup>1</sup> alin.(3) din Constituție, prevede că, Consiliul Superior al Procurorilor asigură numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.

Conform art.86 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, în urma examinării contestației, Consiliul Superior al Procurorilor decide: a) menținerea hotărârii contestate; b) casarea hotărârii contestate și adoptarea unei noi hotărâri prin care se soluționează cauza.

Pct. 81 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12 - 228/16 din 14 septembrie 2016, modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-13/17 din 24 ianuarie 2017, indică că, după examinarea contestațiilor, Consiliul Superior al Procurorilor adoptă una dintre următoarele decizii motivate: a) menține fără modificare hotărârea Colegiului; b) *admite contestația și adoptă o nouă hotărâre pe cauza disciplinară*. În acest caz prevederile cu privire la procedura de examinare și conținutul

hotărârii Colegiului cu privire la cauza disciplinară sânt aplicabile și Consiliului Superior al Procurorilor.

Conform art. 51 lit. c) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, după examinarea cauzei disciplinare, Colegiul de disciplină și etică adoptă una din următoarele hotărâri: c) privind constatarea abaterii disciplinare și sistarea procedurii disciplinare, în cazul în care procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

Art.118 Cod administrativ, statuează că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. *În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa.* Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

- a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;
- b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul;
- c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

- a) autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;
- b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau
- c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

Conform art.119 alin.(1) și alin.(2) Cod administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale.

Art.120 alin.(1) Cod administrativ, indică că, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis

actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) *motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ*; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ.

În conformitate cu pct.9.10 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-225/16 din 14 septembrie 2016, în baza contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică, Consiliul reexaminează cauza disciplinară, fără a se limita la temeiurile și motivele din contestație și respectiv, preia atribuțiile Colegiului de disciplină și etică.

Conform art.36 al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, Procedura disciplinară este aplicabilă procurorilor în funcție și procurorilor care și-au încetat raporturile de serviciu.

(2) Procurorii sînt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art.38<sup>1</sup>.

Art. 37 lit. b) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, indică că, procedura disciplinară privind procurorii se bazează pe principiile: respectării independenței decizionale a procurorului.

Conform art.38 lit.a) și lit.e) al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, constituie abatere disciplinară: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; încălcarea gravă a legii;

Art.38<sup>1</sup> al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, indică că, Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit.f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective.

(2) Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit.f) fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă.

Pct. 2.1 al Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin ordinul Procurorului General nr.19/35 din 29.07.2016, indică că, inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor în activitatea sa

trebuie să respecte principiul independenței procurorului și anume expres se indică că inspectorul respectă independența procurorului, discreția decizională și inviolabilitatea acestuia și asigură interdicția privind imixiunea altor persoane sau autorității în activitatea procurorului.

Totodată, art. 46 alin. (1) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, *statuează că*, verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate procurorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte informații concludente din care să se poată deduce existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.

Conform art. 6 alin. (3) lit. a), c) și d) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, Procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale;

d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Art. 254 alin. (1) Cod de procedură penală statuează că, organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

Conform pct. 6 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită potrivit următoarelor principii: supremației legii; independenței; integrității; imparțialității; profesionalismului; colegialității; transparenței; confidențialității; corectitudinii.

Pct. 6.1, pct.6.1.1 și pct. 6.1.4 din Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, indică că, potrivit principiului supremației legii, Procurorul trebuie: - să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; - să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice.

Conform art. 38 lit. a) și e) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, constituie abatere disciplinară: a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; e) încălcarea gravă a legii.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de judecată atestă că, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-

26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, prin care s-a admis contestația Inspecției procurorilor și procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, declarată împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului, Anatolie Pitel. Fiind casată hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, emisă în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, și adoptată o nouă hotărâre privind constatarea comiterii de către ex-procurorul, Anatolie Pitel a abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) al Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și a sista procedura disciplinară, din motiv că, procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară, urmează a fi anulată. Devreme ce, potrivit sesizării disciplinare, se relevă că, materialele procesului penal nr. 2017670246 și soluțiile adoptate de către ex-procurorul Anatolie Pitel, au fost verificate în contextul controlului ierarhic superior. Or, conform actului de acuzare emis de către procurorul, Anatolie Pitel, Iurie Bolboceanu, a fost învinuit de faptul că, fiind cetățean al Republicii Moldova, intenționat a încălcat prevederile art. 56 alin. (1) din Constituție, conform căruia, orice cetățean este obligat să manifeste un devotament sacru față de țară”, precum și prevederile Legii cu privire la cetățenie nr. 1024-XIV din 02.06.2000, potrivit căreia, orice cetățean este obligat să fie devotat Republicii Moldova, să respecte cu sfințenie Constituția și celelalte legi ale ei, să nu întreprindă nici o acțiune care i-ar prejudicia interesele și integritatea teritorială. Iar astfel, acțiunile lui Iurie Bolboceanu au fost încadrate conform art. 337 alin. (1) Cod penal, adică săvârșirea

intenționată a acțiunilor în dauna suveranității și securității de stat a Republicii Moldova, prin spionaj, adică culegerea și transmiterea din însărcinarea serviciului de spionaj străin a altor informații, contrar unor remunerări materiale, pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova. Motiv din care, la data de 04.08.2017, procurorul Anatolie Pitel, a expediat Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), pentru examinare în fond, cauza penală cu rechizitoriu de acuzare a lui Iurie Bolboceanu, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin. (1) Cod penal. Iar reprezentarea învinuirii în instanța de judecată a fost susținută la fel de către procurorul, Anatolie Pitel.

Conform sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 13 martie 2018, Iurie Bolboceanu, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 337 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani. Totodată, corpurile delictelor-mijloace bănești în sumă de 22 280 dolari SUA, ridicate în cadrul perchezițiilor efectuate la domiciliul lui Iurie Bolboceanu, au fost considerate ca bunuri provenite din activitatea criminală și, respectiv, transmise în contul statului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2019, s-a admis apelul declarat de către avocatul Gheorghe Malic în interesele inculpatului Iurie Bolboceanu. Fiind casată sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 13 martie 2018, și remisă cauza la

rejudicare la aceeași instanță în alt complet de judecată. Totodată, prin decizia vizată, Iurie Bolboceanu, a fost eliberat imediat de sub arest, fiind invocat temeiul de casare - erorile admise de către instanța de judecată la judecarea cauzei în fond. Or, acuzatorul de stat Valentina Bradu în cadrul ședinței din instanța de apel a solicitat respingerea apelurilor declarate, ca fiind neîntemeiate, considerînd sentința pronunțată una legală și motivată.

Prin urmare, după remiterea cauzei la rejudicare, învinuirea în instanța de judecată a fost susținută de procurorul Dumitru Tomița, care conform prevederilor art. 53 alin. (2) și 320 alin. (5) din Codul de Procedură Penală, prin ordonanța din 17.09.2020, a renunțat integral la învinuirea adusă inculpatului Iurie Bolboceanu, din motiv că, în acțiunile acestuia nu au fost stabilite elementele competenței de infracțiune incriminate. Din considerentul că, nu a fost stabilit faptul transmiterii informațiilor pentru a fi folosite în dauna intereselor Republicii Moldova. Iar în acest context, procurorul, a menționat că, la formularea învinuirii, nu au fost indicate la concret care infracțiuni au fost culese și transmise reprezentantului de spionaj străin, posibile a fi utilizate în dauna intereselor Republicii Moldova, or, în actul de acuzare sunt folosite doar termenele generale despre aceste informații.

Drept consecință, prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.10.2020, inculpatul Iurie Bolboceanu, a fost achitat, din motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, Completul judiciar conchide că, Consiliul Superior al Procurorilor, neîntemeiat a stabilit că, acțiunile ex-procurorul Anatolie Pitel, în cadrul cauzei penale nr. 2017670246 de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a), și e) al Legii nr. 3/2016, întrucât, a acționat prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și cu admiterea încălcărilor grave de lege, motiv din care Iurie Bolboceanu ilegal a fost privat de libertate timp de 2 ani și 3 luni. Or, la examinarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorul Anatolie Pitel, urma a se reține că, pronunțarea sentinței de achitare în cauza penală de învinuire a lui Iurie Bolboceanu, nu a avut loc ca consecință a examinării probelor sau a administrării de probe noi, despre care nu s-a cunoscut la urmărirea penală, dar s-a produs ca rezultat al renunțării procurorului Dumitru Tomița, la acuzare.

Mai mult ca atât, Colegiul de disciplină și etică, just a reținut că, în esență, constatările Inspecției cu privire la reținerea și privarea ilegală de libertate a lui Iurie Bolboceanu sunt neîntemeiate, deoarece se bazează exclusiv pe faptul emiterii deciziei Curții de Apel Chișinău din 19.06.2019, prin care acesta a fost eliberat de sub arest. Or, în cadrul urmăririi penale și reprezentării învinuirii în instanța de judecată, lui Iurie Bolboceanu, i-a fost aplicată măsura preventivă-arestul preventiv, prin încheierile instanței de judecată fiind satisfăcute demersurile procurorului, legalitatea aplicării și prelungirii căreia a fost verificată inclusiv de instanța ierarhic superioară la examinarea recursurilor apărării.

Prin urmare, Completul judiciar, nu poate reține la caz argumentul Consiliului Superior al Procurorilor, expus în actul administrativ contestat la caz, precum că, este total greșită abordarea Colegiului de disciplină și etică, preluată la examinarea acestei

proceduri disciplinare, menționând că, au fost scoase în evidență doar unele circumstanțe care îl dezvinovățesc pe ex-procurorul Anatolie Pitel, și nu a fost dat răspuns la constatările din sesizare și actele întocmite de Inspekția procurorilor, astfel încât să se facă dovada că s-au luat în vedere integral argumentele prezentate de către părți în această procedură. Or, Consiliul Superior întru susținerea poziției enunțate prin hotărârea nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, nu a constatat și nu a menționat care sunt acțiunile ex-procurorului ce demonstrează îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, care anume legislație nu a fost aplicată corespunzător și care lege a fost grav încălcată de către acesta. Iar simplul fapt al aprecierii diferite a probelor de către diferiți acuzatori de stat, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât, conform prevederilor art. 101 alin. (2) Cod de Procedură Penală, procurorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, iar potrivit prevederilor art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Astfel, Completul judiciar reiterează după cum just a reținut și Colegiul de disciplină și etică prin hotărârea nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, că: soluțiile adoptate de către ex-procurorul Anatolie Pitel, constituie propria convingere a acestuia, deoarece nu s-a identificat faptul anulării de către procurorul ierarhic superior sau de către instanța de judecată a cărorva acte sau acțiuni procesuale efectuate sau emise de către ex-procurorul Anatolie Pitel.

Totodată, Completul judiciar nu poate reține la caz argumentul pârâtului, Consiliului Superior al Procurorilor, precum că, hotărârea Colegiului de disciplină și etică prin care s-a încetat procedura disciplinară inițiată în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară, nu este motivată, nu conține analiza profundă a faptelor reținute în sarcina procurorului vizat și, pe cale de consecință, nu întrunește condițiile de calitate pentru a susține temeinicia unei decizii.

Or, în motivarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, prin care s-a încetat procedura disciplinară inițiată în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, pe motiv că nu a fost comisă o abatere disciplinară, se conțin motive de fapt și de drept care ar justifica concluziile stipulate de Colegiul de disciplină și etică, conform prevederilor art. 118 și 119 Cod administrativ.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, atestă că, hotărârea Colegiul de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din

15.06.2021, este una motivată, legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural. Iar astfel, Consiliul Superior al Procurorilor, neîntemeiat a emis la 11 noiembrie 2021 hotărârea nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, prin care a hotărât a admite contestația Inspecției procurorilor și procurorului-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, declarate împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului, Anatolie Pitel și, a casat hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-26/2021 din 15.06.2021, emisă în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Anatolie Pitel, cu adoptarea unei noi hotărâri privind constatarea comiterii de către ex-procurorul, Anatolie Pitel a abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) al Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură și a sista procedura disciplinară, din motiv că, procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

În aceeași ordine de idei, Completul judiciar nu poate reține la caz argumentul pârâtului precum că, comiterea abaterii disciplinare se confirmă prin probe ale materialelor sesizării și cauzei penale nr. 2017670246, și anume: copia ordonanței privind pornirea urmăririi penale; copia ordonanței de punere sub învinuire în care contrar art. 281 din Codul de Procedură Penală, nu sunt indicate învinuiri concrete referitoare la vinovăția și principiile calificative ale infracțiunii; copia rechizitoriului în care nu sunt analizate dovezile confirmatoare și vinovăția învinuitului, așa cum prevede art. 296 din Codul de Procedură Penală; copia ordonanței privind renunțarea la învinuirea din 17.09.2020; copia sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16.10.2020 ș.a.. Or, potrivit celui de-al doilea contestatar, procurorul-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Ion Caracuian, a concluzionat că, sesizarea a fost examinată superficial și neobiectiv, hotărârea fiind una neîntemeiată, deoarece din sesizare rezultă clar, cert și indubitabil comiterea de către ex-procurorul Anatolie Pitel a unor fapte ce urmează a fi calificate drept abateri disciplinare stabilite la art.38 lit. a), e) din Legea nr.3/2016 - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, precum și încălcarea gravă a legii.

Astfel, Completul judiciar reține că, procesul penal este unul contradictoriu, iar probele acumulate și nominalizate de către pârât mai sus, atât în faza urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanța de judecată au fost apreciate în ansamblu, reieșind din toate mijloacele probatorii administrate la fiecare etapă a procesului penal. Or, la materialele cauzei penale nu există nici o ordonanță emisă de către procurorul ierarhic superior, prin care să fie anulate careva acte sau acțiuni procedurale efectuate sau emise de către procurorul, Anatolie Pitel.

Mai mult ca atât, atât demersul de aplicare a măsurii preventive-arestarea preventivă a numitului Iurie Bolboceanu, cât și demersurile cu privire la prelungirea măsurii preventive ale acestuia, au fost motivate și integral acceptate de instanța de judecată, iar

recursurile depuse împotriva acestora, au fost respinse de către instanța de recurs, ca neîntemeiate, atât la faza de urmărire penală cât și la cea de examinarea cauzei în fond.

Totodată, toate măsurile speciale de investigație efectuate în cadrul urmăririi penale, la finele autorității acestora, au fost urmate de încheieri ale judecătorului de instrucție prin care a fost confirmată respectarea legalității la efectuarea acestora. Or, nu există nici o încheiere a judecătorului de instrucție, prin care să fie declarate nule careva acte procedurale emise de către Anatolie Pitel. Iar astfel, atât la pronunțarea sentinței de condamnare din 13.03.2018, cât și la pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată sentința, nu există nici o încheiere interlocutorie care ar reține comiterea a căror-va încălcări de lege de către persoana care a efectuat urmărirea penală.

La acest capitol, instanța de judecată reține și Avizul nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni, privind normele și principiile europene referitoare la procurori, *procurorii sunt responsabili în mod public. Iau decizii, care rămân discreționare*, conform legii și altor reglementări. În particular, procurorii ar trebui să respecte și să asigure protecția drepturilor omului.

În acest context procurorului îi revina sarcina prezentării probelor învinurii, respectiv reprezentînd învinuirea unei persoane acuzatorul se bazează doar pe probele, pe care le consideră în mod rezonabil a fi de încredere și admisibile. Or, art.27 CPP indică că, judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

Așadar, răspunderea procurorilor poate fi compatibilă cu principiul independenței, însă doar dacă este antrenată în strictă conformitate cu legea. Independența procurorilor cuprinde și libertatea profesională de a interpreta legea, de a analiza faptele și de a aprecia probele în fiecare caz în parte. Or, raționamentul logico-juridic al procurorului la instrumentarea unei cauze nu poate constitui obiect al verificării disciplinare.

La acest capitol, instanța de judecată reține că, Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), în Avizul nr.9 (2014) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, a statuat că statele ar trebui să ia măsuri pentru a se asigura că procedurile disciplinare pentru procurori sunt reglementate prin lege și să garanteze o evaluare și decizii corecte și obiective, supuse unui control independent și imparțial.

Prin Hotărârea nr. 7 din 16.04.2015, Curtea Constituțională a statuat că, garanțiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile, în egală măsură, și procedurilor disciplinare.

Astfel, instanța de judecată reține că, doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără indoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

În consecință, sub aspectul laturii obiective și subiective, raportată la aspectele detaliate anterior, în cazul în speță, instanța de judecată conchide că, nu s-a regăsit vinovăția reclamantului în admiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit.a) și lit. e) al Legii cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, care indică că, constituie abatere disciplinară - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și

încălcarea gravă a legii. Or, acuzatorul Anatolie Pitel, conducându-se de principiile legalității și independenței, respectînd prevederile Codului de procedură penală, Legii cu privire la Procuratură, normele Codului de etică al procurorilor, dînd o apreciere justă a probelor acumulate, n-a acționat cu intenție sau cu neglijență, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți.

Totodată, Completul judiciar reține că, răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare, nu trebuie să depindă doar de viziunea Consiliului Superior al Procurorilor, ci în primul rînd de soluția pronunțată pe o cauză instrumentată în instanța de judecată. Răspunderea ar trebui să fie legată, mai cu seamă, doar de respectarea de către procuror a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Iar simplul fapt că, o hotărâre a procurorului, adoptată în cursul procesului penal, este supusă criticii, fără a trece testul legalității prin instrumental controlului judiciar, nu poate constitui abatere disciplinară, or în cazul în speță hotărârea instanței de judecată a pronunțat sentința de achitare ca rezultat al renunțării de către procuror la acuzare, dar nu din alte cauze.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul pârâtului, Consiliului Superior al Procurorilor, precum că, hotărârea nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”, este legală și întemeiată. Or, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, care la caz nu s-a materializat în realizarea acestui deziderat prin prezentarea probelor ce ar demonstra contrariul celor invocate de către Anatolie Pitel.

În consecință, instanța de judecată conchide că, Consiliul Superior al Procurorilor neîntemeiat a casat hotărîrea Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/21 din 15.06.2021, prin care just s-a încetat procedura disciplinară în privința ex-procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale Anatolie Pitel din motivul lipsei abaterii disciplinare.

Reieșind din considerentele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrative, conchide că, în cauza dată se atestă temeiuri de anularea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

Conform art.224 al. (1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

h o t ă r ă ș t e:

Se anulează hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-135/2021 din 11.11.2021 „Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-26/2021 din 15.06.2021, adoptată în privința ex-procurorului Anatolie Pitel”.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data notificării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, iar motivarea recursului se prezintă în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, prin depunerea la Curtea Supremă de Justiție. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul

Anatolie Minciuna

Judecător

Veronica Negru

Judecător

Ecaterina Palanciuc